

300 tr. zák. jest ohrožen trestem vyšším, nežli přečin podle zákona na ochranu republiky.

Odvolání obžalovaného z nepřiznání podmíněčného odsouzení není odůvodněno. Vývody odvolání nejsou s to, by vyvrátily správné odůvodnění dotyčného rozsudkového výroku. Podle §u 35 zákona na ochranu republiky jest u osob, starších osmnácti let, podmíněčné odsouzení vyloučeno, jde-li o zločin podle tohoto zákona, vůbec, jde-li o přečin nebo přestupek, vyžaduje-li veřejný zájem výkonu trestu. Nálezací soud právem proto řešil otázku podmíněčného odsouzení s hlediska uvedeného zákonného ustanovení a právem usoudil, že v tomto případě veřejný zájem vyžaduje výkonu trestu, neboť obžalovaný pronesl závadné výroky, naplňující skutkovou podstatu přečinu podle čís. 5 §u 14 zákona na ochranu republiky na táboru lidu čítajícím asi 300 posluchačů a výroky svými haněl téměř všechny složky veřejného života republiky a to způsobem, který byl způsobilým vzbuditi přímo odpor proti demokraticko-republikánské formě státu. Bylo proto odvolání jako neodůvodněné zamítnouti.

Čís. 2053.

Lichva (cís. nař. z 12. října 1914, čís. 275 ř. zák.)

Ke skutkové podstatě úvěrové lichvy ve smyslu §u 2 čís. 1 zákona se nevyhledává, by pachatel sám odměnu žádal.

Pojem »nápadného poměru hodnot« je relativním; dlužno tu přihlížeti k oklonostem případu, ku platební způsobilosti dlužníků a k pachatelovu risiku.

(Rozh. ze dne 21. srpna 1925, Zm I 374/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 1. dubna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 2 čís. 1 cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmatečnost podle §u 281 čís. 4 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že nálezací soud zamítl při hlavním přelíčení návrh obžalovaného na opatření spisů okresního soudu na Král. Vinohradech a na výslech manželky obžalovaného jako svědkyně o okolnostech, obžalovaným uvedených. V protokole o hlavním přelíčení je zaznamenáno, že obžalovaný navrhl důkaz oněmi spisy o tom, že obžalovaný zažaloval jen směnku na 2000 Kč proti Václavu Š-ovi a Juliu M-ovi a že nebylo nic splaceno, a výslech manželky obžalovaného (patrně jako svědkyně) o tom, že svědci sami obžalovanému odměnu nabízeli, že manželka obžalovaného opatrovala peníze s námahou a že odměna za opatření peněz byla přiměřená. Tyto návrhy byly právem zamítnuty. Okolnosti, jež měly býti dokázány oněmi spisy, nenasvědčovaly vůbec tomu, že obžalovaný se nedopustil přečinu, o který tu jde; zejména nelze přisvědčiti názoru

zmateční stížnosti, že se z nich dalo dovozovati, že obžalovaný se nedopustil vykořisťování, jemu za vinu kladeného, nýbrž že ve skutečnosti byli on a jeho manželka podvodným způsobem poškozeni. Okolnost, že dlužníci sami obžalovanému odměnu nabízeli, byla pro posouzení věci nerozhodnou, neboť ke skutkové podstatně přečinu úvěrové lichvy se nevyhledává, by pachatel sám odměnu žádal. Další okolnost, že manželka obžalovaného opatřovala peníze s námahou, bylo též považovati za bezvýznamnou proto, že nebylo obžalovaným tvrzeno, že s opatřováním peněz byly spojeny pro něho nebo pro jeho manželku výlohy. Pokud konečně jde o otázku, zda byla odměna za opatření peněz přiměřená, dlužno poznaménati, že k řešení této otázky byl povolán jedině nalézací soud. Ježto tudíž zamítnutím oněch návrhů nebyla obhajoba zkrácena, není tu důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 4 tr. ř.

Věcně provádí stížnost důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. jen potud, pokud vytýká rozsudku, že posoudil mylně otázku nepoměrných výhod, t. j. otázku nápadného nepoměru hodnot plnění. Ani v tomto směru nelze zmateční stížnosti přiznati oprávnění. Lze sice souhlasiti s jejím náhledem, že pojem nápadného nepoměru hodnot je relativním, že dlužno při zkoumání otázky, zda jde o nápadný nepoměr, přihlížeti k okolnostem případu, ale dlužno zároveň zdůrazniti, že soud první stolice přihlížel k poměrům, zejména k tomu, že obžalovaný a poškození jsou státními úředníky nižších hodnostních tříd, a k tomu, že obžalovaný netvrdil, že s opatřením peněz byly spojeny výlohy, a že shledal za tohoto stavu věci v tom, že obžalovaný požadoval a dal si poskytnouti odměnu 10 Kč ze 100 Kč za dobu necelého měsíce, právem nápadný nepoměr hodnot plnění. Pokud obhájce obžalovaného nadhodil při veřejném roku, prováděje důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., otázku, že nalézací soud měl přihlížeti též ku platební způsobilosti dlužníků obžalovaného a k jeho riziku, dlužno sice uznati, že při jednáních úvěrních jest počítati i s obvyklou, nepřemrštěnou premii za riziko, jež věřitel na se bere tím, že poskytuje úvěr. Než nalézací soud neměl příčiny, zabývati se touto otázkou, poněvadž obžalovaný nehájil se tím, že považoval své dlužníky za úvěru neschopné, a neuvedl též žádných okolností, z nichž by riziko vyplývalo, naopak obžalovaný pokládal své dlužníky za osoby dobře situované, úvěru schopné, takže s rizikem ani nepočítal.

Čís. 2054.

Starosta obce a obecní radní požívají ochrany Šu 68 tr. zák., i když provádějí osobně politickou exekuci podle §§ 3, 4 čís. nař. z 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

(Rozh. ze dne 21. srpna 1925, Zm II 98/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 15. ledna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák., mimo jiné z těchto